

Вх. №	747
Дата;	29.08.2019г.
Дело №	НО-05
Подпис:	<i>ЛМ</i>

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Любомир Ангелов Кендеров – Катедра „Обща и приложна хидробиология”, Биологически факултет при СУ „Св. Климент Охридски”, член на научно жури, назначено със Заповед №60/02.07.2019 г.

Относно: дисертационен труд на редовен докторант Стефания Ласло Клайн, за придобиване на научна и образователна степен „доктор“ по научна специалност „Хидробиология” (шифър 01.06.11). Тема на дисертационния труд: „Съобществата на макрозообентоса като индикатор за екологичното състояние на дънни хабитати по българското черноморско крайбрежие (Бургаски залив)“. Научен ръководител на докторанта: доц. д-р Венцислав Карамфилов, ИБЕИ – БАН.

1. Данни за кариерното и тематичното развитие на докторанта
Докторантът Стефания Клайн проявява изразен научен интерес към морската биология още от време на своето следване. Завършва бакалавърската си степен на обучение през 2007г. в Университет на Западен Бретан, Франция. През 2010г. защитава магистърска степен по морска биология в Европейски институт по морски изследвания, Брест, Франция. В своята автобиография записва и различни образователни и изследователски дейности, извършвани в престижни научни институти в Италия, Малайзия, Испания и Румъния. Навлизайки „все по-надълбоко“ в морето и морската биология, през 2012г. Стефания Клайн започва работа по своя дисертационен труд в Отдел „Водни екосистеми“, към ИБЕИ – БАН. От тогава имам удоволствието да я познавам и личното ми впечатление е, че тя е напълно изграден специалист – хидробиолог със задълбочени познания в областта на морската биология, достатъчно мотивиран и способен учен, достойно заемащ мястото си в Секция "Функционална екология и биоресурси на морски и крайбрежни екосистеми" на ИБЕИ – БАН.

2. Общо впечатление за дисертационния труд
Дисертационният труд е написан на високо научно ниво и напълно покрива изискванията за този тип монографии. Обемът е представен с общо 220 страници, изработени са 47 фигури и 30 таблици, а като приложения са представени 4 отделни групи данни, вкл. видов списък на установените таксони. Литературният списък показва подробно и задълбочено навлизане в тематиката – общо са цитирани 285 заглавия (61 – на кирилица, 224- на западни езици). Дисертационният труд е структуриран според приетите в Правилника на ИБЕИ (вкл. чл.6) изисквания и съответства на утвърдената

хидробиологична научна лексика и терминология. Използваните научни методични подходи, вкл. статистическата обработка на резултатите, са изключително добре приложени и демонстрират задълбочеността, достоверността и приложимостта на изследванията. Резултатите по изследванията са дали възможност за точни и верни, обосновани и подкрепени с голямо количество фактологичен материал, обобщения и изводи. Показаните приноси са с важно научно и приложно значение и имат голям потенциал за бъдещо развитие.

3. Становище относно значимост на приносите, личен принос

Получените резултати върху съвременното биоразнообразие и оценката на екологичното състояние чрез биоиндикаторните възможности на макрозообентоса от Бургаски залив са от особено значение в контекста на проследяване процесите на възстановяване на черноморските екосистеми, подложени десетилетия на значима антропогенна еутрофикация и много други фактори, довели до „екосистемен колапс“ към края на ХХ век. Дисертационният труд еднозначно потвърждава тенденцията към възстановяване на черноморските дънни съобщества в настоящия период. Резултатите показват високо видово разнообразие на макробезгръбначната фауна от местообитанието на морските треви и подчертават необходимостта от опазването на тези крайбрежни морски екосистеми. Изследвана е и биоиндикаторната чувствителност на макрозообентоса при въздействие на антропогенни фактори (фосфати, общ азот) и според някои естествени фактори (тип субстрат и гранулометрия, биомаса на морските треви и др.). С важно практическо приложение, вкл. по отношение прилагането на РДВ (Директива 60/2000) и РДМС (Директива 56/2008), са резултатите, получени при използването на различни биотични индекси за определяне екологичното състояние на изследваните местообитания. Част от тези индекси се използват от години в рутинната практика у нас, но резултатите, получени при реализиране на Дисертационния труд подчертават, че не винаги и не за всички биотопи тези резултати са еднозначни и категорични. Очевиден е големият потенциал за бъдещи научни и практически разработки за прилагането на индексите в националните мониторингови програми и особено на съставяне на адекватни оценъчни скали имащи разписани специфични референтни стойности за отделните биотопи. Мащабите на този задълбочен научен труд изискват години отдаване, много теренна и лабораторна работа. Несъмнено, личният принос на Стефания Клайн е огромен. Основната част от събирането на пробите, лабораторната обработка, анализът и тълкуването на резултатите са лично дело на докторанта.

4. **Качество на научните трудове, свързани с изследванията по дисертацията**
Научните трудове, представени във връзка с защита на настоящата Дисертация са с необходимото качество и отговарят на изискванията, заложиени във Правилника на ИБЕИ за придобиване на научни степени. Представени са две научни статии в съавторство с Научния ръководител и членове на екипа, една от която е публикувана в списание с IF (Acta zoologica bulgarica, IF 2018 = 0.369), а другата – в сборник от научна конференция „Семинар по екология“, 2013. Освен тези трудове, докторантът участва с абстракти и постери, представящи резултати по дисертационния труд, на национални и международни (Румъния, Италия, Испания) научни форуми.

5. **Заключение**

Научните резултати и постигнатите приноси в дисертационния труд показват, че докторантът е изграден млад специалист, имащ задълбочени познания в областта на морската хидробиология. Научните и научно-приложните резултати, постигнати от докторанта, представляват оригинален принос в научната област. Дисертационният труд е посветен на важен научен проблем и изчерпателно и комплексно го изяснява. Конкурсната документация е оформена съгласно съответния Правилник на ИБЕИ, Закона за развитие на академичния състав и Правилника за прилагането му. Ето защо, силно подкрепям Стефания Клайн и препоръчвам на уважаемите членове на Научното жури да ѝ присъдят заслужената научна и образователна степен „доктор“ по научната специалност „Хидробиология“.

София, 26.08.2019г.

доц. д-р Любомир Кендеров